

RIIGIKOGU

100

Keskkonnakomisjon

Martin Luiga
Eesti Metsa Abiks MTÜ
abi@eestimetsaabiks.ee

Teie 23.05.2019

Meie .11.2019 nr 1-6/19-38/5

Seisukoht kollektiivse pöördumise
„Lageraied ajalukku“ kohta

Lugupeetud kollektiivse pöördumise esitajate esindaja

Riigikogule esitatud pöördumises tehakse „metsaseaduse aluseks oleva säästva metsanduse eesmärkide saavutamiseks ettepanekud seaduse muutmiseks“. Pöördujate arvates kahjustavad laialdased lageraied metsa tervist, rikuvad inimeste elukeskkonda, pärsivad loomulikku veeringlust, halvendavad looduslikku uuenemist, põhjustavad süsinikuemissioone, takistavad kliimamuutustega võitlemist ja määrivad Eesti mainet.

Riigikogus menetleti pöördumist kooskõlas Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse peatükis 18² „Kollektiivsete pöördumiste menetlemise kord“ sätestatuga. Riigikogu juhatuse 2019. aasta 30. mai otsusega nr 47 edastati kõnealune pöördumine edasiseks menetlemiseks keskkonnakomisjonile.

Keskkonnakomisjon arutas pöördumist 2019. aasta 11. juuni, 16. septembri, 21. oktoobri, 4. novembri ja 5. novembri istungitel¹. 16. septembri istungist võtsid peale algatajate esindajate osa Eestimaa Looduse Fondi, Eesti Rohelise Liikumise, Eesti Keskkonnaühenduste Koja, Eesti Maaülikooli, Tartu Ülikooli, Eesti Ornitoloogiaühingu, Muinsuskaitseameti, Erametsaliidu, Riigimetsa Majandamise Keskuse, Eesti Metsa- ja Puidutööstuse Liidu ja Keskkonnaministeeriumi esindajad. Toimus sisuline arutelu, mille käigus tutvustasid osalejad oma seisukohti pöördumises toodud ettepanekute kohta ja mis on esitatud keskkonnakomisjoni 2019. aasta 16. septembri protokollis. 21. oktoobri istungil toimus arutelu, mille eesmärgiks oli komisjoni seisukoha kujundamine pöördumises tehtud ettepanekute suhtes. Arutelul osales asjassepuutuva ametkonna esindajana Keskkonnaministeeriumi asekancler Marku Lamp, kes vastas komisjoni liikmete hulgalistele küsimustele, mis on esitatud komisjoni 2019. aasta 21. oktoobri protokollis.

Riigikogu keskkonnakomisjon mõistab pöördujate muret Eesti metsades toimuva suhtes. Arutelude käigus otsustati, et kuna käesoleval ajal on pooleli metsanduse arengukava (edaspidi *arengukava*) koostamine aastani 2030 ja mitmed tõstatatud teemad on seotud selle koostamise käigus toimunud aruteludega ning on osaks läbirääkimistest (ettepanekud 1-4), siis edastab komisjon need Keskkonnaministeeriumile kui arengukava koostamist korraldavale ametkonnale. Komisjon palub arengukava koostajatel hinnata ettepanekute erinevaid mõjusid ja rakendamise võimalikkust ning võimalusel nendega arvestada. Keskkonnakomisjon hoolitseb selle eest, et

ettepanekud 1-4 saaksid metsanduse arengukava menetlemise käigus arutletud ja võimalusel ka arvesse võetud.

Komisjon toetab ettepanekut 5 looduslike pühapaikade inventeerimise ja kaitse alla võtmise kohta ja on teadlik, et Muinsuskaitseamet ei suuda järgmiseks aastaks seatud eesmärgi, kõikides maakondades inventuur läbi viia, täita. Keskkonnaministeeriumi poolse lisarahastuse toel aastast 2015 ja Riigimetsa Majandamise Keskuse omaalgatusliku inventuuriga riigimetsas saavad sealse looduslikud pühapaigad inventeeritud käesoleva aasta lõpuks. Kuna osa Eesti looduslikest pühapaikadest on veel ühtse metoodika alusel inventeerimata, siis edastab komisjon nimetatud ettepaneku muinsuskaitseobjektide, sh looduslike pühapaikade kaitse ja inventeerimisega tegelevale Muinsuskaitseametile ja Kultuuriministeeriumile.

Ettepanekut 6 käsitleva arutelu käigus vaagiti esmalt looduslike vooluveekogude (koos ümbritsevate aladega) kaitse alla võtmise vajadust. Tõdeti, et veekogud on juba täna kaitse all järgnevalt: kaldal kehtib piiranguvöönd (LKS kohaselt) ja veekaitsevöönd (VeeS kohaselt vee kaitsmiseks hajureostuse eest ja veekogu kallaste uhtumise vältimiseks), kus on kehtestatud asjakohased tegevuspiirangud. Looduskaitsealade esinduslikum osa vooluveekogudest (ohustatud elupaikade kaitse eesmärgil) on kaitse all vastavalt looduskaitsealadele. Maade kuivendamist, sh kuivendussüsteemide sulgemist käsitleva punkti arutelu käigus tõdeti, et teesmärgiks on suunata maaparanduse praktikat keskkonnasäästlikumaks jälgides, et hooldustööd oleks võimalikult väikese mõju ja ajutise iseloomuga. Komisjon on seisukohal, et maaparanduse mõju hindamine peab toimuma keskkonna ja maaelu juhtivate ametkondade tõhusamas koostöös, kusjuures Keskkonnaministeerium peab läbi Keskkonnaagentuuri ja Keskkonnauuringute Keskuse enam panustama maaparanduse kaudse mõju loomastikule, linnustikule ja taimestikule hindamisele. Mittevajalike ja looduslikele kooslustele kahjulikult mõjuvate kuivendussüsteemide sulgemisega on paljudel kaitstavatel aladel juba alustatud.

Ettepanekut 7 käsitleva arutelu käigus tutvuti küttepuid riigimetsast ostmise tingimuste ja korraga – komisjoni 2019. aasta 21. oktoobri protokoll – ja tõdeti, et valdavalt on puude ostusoovi avaldanud isikud puud ka kätte saanud, seega eelisjärjekorra kehtestamiseks puudub vajadus. Samas leidsid komisjoni liikmed, et RMK võiks parandada teavitustegevust küttepuid piirkondliku kättesaadavuse kohta. Sellist infot aitaks vahendada näiteks IT rakendus, kus igaüks saaks oma kodukoha läheduses olevate küttepuid varumise võimalustega tutvuda (analoogiline jõulukuuskede müügi rakendusega). Komisjoni ettepanek RMKle on analüüsida taolise rakenduse koostamise otstarbekust ning see esimesel võimalusel töösse võtta.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Erki Savisaar

Esimees

631 6511 keskkonnakomisjon@riigikogu.ee

¹ Kollektiivse pöördumise ja sellega seonduvad materjalid, nt protokollid, on leitavad Riigikogu veebilehel: <https://www.riigikogu.ee/tutvustus-ja-ajalugu/raakige-kaasa/esitage-kollektiivne-poordumine/riigikogule-esitatud-kollektiivsed-poordumised/>